

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades AS Pärnu Sadam (registrikood 11385865, aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Kaubasadama tee 2, 80030) 22.01.2025 esitatud vee erikasutuse keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, veeseaduse § 187 p 8, p 11, § 191 lg 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 1 p 17 ja p 17¹, § 9 lg 1, § 24 lg 1⁵, otsustan:

1.1. Anda AS-ile Pärnu Sadam (registrikood 11385865, aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Kaubasadama tee 2, 80030) tähtajaline vee erikasutuse keskkonnaluba nr KL-523607 Pärnu maakonnas Pärnu linnas asuva Pärnu sadama akvatooriumi erinevates laevatatavates piirkondades (jõekanal, akvatooriumile jääv laevatee osa Pärnu lahel, Talvesadama veeala, Pärnu Jahtklubi jahisadama veeala) hooldussüvendustöödeks mahus kuni 87 000 m³ ning süvendatud pinnase kaadamiseks Liivi lahte (VEE3400000) kavandatavale Liivi-Pärnu kaadamisalale (keskkonnaregistri kood KAS0000026) mahus 87 000 m³. Vee erikasutuse keskkonnaluba antakse kehtivusega 10 aastat.

1.2. Määrata vee erikasutuse keskkonnaloaga nr KL-523607 mere seire (keskkonnaloa tabel V8) nõuded.

1.3. Määrata vee erikasutuse keskkonnaloaga nr KL-523607 töökorralduslikud meetmed ja tingimused vee erikasutuse mõju vähendamiseks (keskkonnaloa tabelid V11 ja V16):

1.3.1. Süvenduspinnast ei tohi kaadata Liivi-Pärnu kaadamisalale ajavahemikus 01.04-24.06 ja 15.09-30.11.

1.3.2. Kaadata ei ole lubatud reostunud süvenduspinnast.

1.3.3. Kaadamine on keelatud tugeva tuule ja lainetusega (tuule kiirus suurem kui 15 m/s), mil settepilve levik on ulatuslikum ja kasvab risk mereturvalisusele.

1.3.4. Liivi-Pärnu kaadamisala tuleb jagada ruutudeks ja pidada arvestust kaadatava pinnase mahu üle.

1.3.5. Heljumi võimaliku kaadamisalalt välja kandumise vähendamiseks tuleb sõltuvalt tuule suunast ja tugevusest teostada kaadamist alati kaadamisala tuulepealsel küljel.

1.3.6. Süvendatud materjali Liivi-Pärnu kaadamisalale transportimiseks kasutada olemasolevat laevateed häirimismõju vähendamiseks kuni kaadamisalaga kohakuti

jõudmiseni. Edasi liikuda kaadamisalale risti laevateega.

1.3.7. Pargased peavad olema pidevalt jälgitavad laevade automatiseeritud identifitseerimise süsteemi (AIS) abil.

1.3.8. Süvendus- ja kaadamistööd ei tohi teostada, kui tuule kiirus on üle 15 m/s.

1.3.9. Hooldussüvendamist ei tohi teostada ajavahemikus 01.03-24.06 ja 06.08-30.11.

1.3.10. Parim aeg hooldussüvendustööde tegemiseks on 01.07-05.08. Siiski on tööd lubatud ka perioodil 01.12-28.02.

1.3.11. Muulide vahelisel laevateel ja muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni süvendamisel on soovituslikuks tuule kiiruseks kuni 10 m/s.

1.3.12. Kui teostatakse hooldussüvendust laevateel muuli otste juures lääne- ja edelatuulega, tuleb visuaalselt seirata heljumipilve teket ja liikumist. Kui heljumipilv läheneb Pärnu rannaniidu looduskaitsealale (KLO1000584), tuleb tööd peatada ja oodata tuule suuna muutumist.

1.3.13. Süvendades muulide vahelisel laevateel ning laevateel muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni tuule kiirusel 10 m/s või alla selle, tuleb Vana-Pärnu ja Keskranna suplusvee kvaliteedi tagamiseks tööde ajal seirata heljumipilve levikut drooni või õhusõidukiga. Kui tekib oht, et settepilv jõuab randa, tuleb tööd peatada.

1.3.14. Süvendades muulide vahelisel laevateel ning laevateel muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni tuule kiirusel 10 m/s kuni 15 m/s, tuleb süvendamisel teha seiret. Seire tingimused on täpsemalt kirjeldatud keskkonnaloa tabelis V8.

1.3.15. Muulide vahelisi süvendustööd tuleb teha sellise veetaseme juures, kus muulid on veest väljas. Muulide vahelt väljas selline piirang puudub.

1.3.16. Töid teostada lähtudes põhimõttest, mida lühema ajaga töid ellu viiakse, seda lühemalt mõjutab see vee-elustikku.

1.3.17. Süvendus- ja kaadamistööde läbiviimise ajaks tuleb tööde piirkonnas tagada ohutu laevaliiklus. Antud nõue kehtib nii laevateel toimuva laevade tavaliikluse kui ka süvendatud materjali vedavate pargaste ja muude võimalike abialuste kohta.

1.3.18. Süvendamisel ja kaadamisel tuleb kasutada parimat võimalikku tehnikat (PVT) heljumi võimaliku laialikandumise vähendamiseks merekeskkonnas.

1.3.19. Süvendus- ja kaadamistöödel tuleb pidevalt jälgida tehnika korrasolekut ja seeläbi minimeerida riske avariideks ja laevade vahelisteks õnnetusteks ning õlireostuseks.

1.3.20. Süvendustööde teostamiseks kasutatav kopsüvendaja ja setteid vedavad alused peavad vastama kehtivatele tehnilistele eeskirjadele, sh ka tööohutuse nõuetele.

1.3.21. Tööde läbiviijad peavad arvestama töökoha (merel ja jõesuudmes) ilmastikutingimusi: veetase, tuule kiirus, lainetus, temperatuur, sademed, jääolud jms.

1.3.22. Võimalike avariide tagajärgede minimeerimiseks ja likvideerimiseks peab Pärnu sadamal olema hinnatud avariide tekke ja mõju risk riskihinnanguna, tegevuskava avariide korral tegutsemiseks ja soetatud vajalik õlitörje tehnika (poomid, adsorbendid jne).

1.3.23. Süvendamisel või kaadamisel tekkinud avarii korral tuleb sellest viivitamatult teavitada Pärnu sadama poolset järelevalve tegijat (sadamakaptenit või sadamakapteni poolt selleks määratud isikut), Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

1.3.24. Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile

esitatud taotluses.

1.3.25. Keskkonnaloas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

1.4. Määrata vee erikasutuse keskkonnaloaga nr KL-523607 nõuded teabe esitamiseks loa andjale (tabel V17).

1.5. Vee erikasutuse keskkonnaluba nr KL-523607 on korralduse lahutamatu osa ning vee erikasutuse keskkonnaluba nr KL-523607 ja käesolev korraldus moodustavad terviku.

1.6. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine ja menetluse algatamisest teavitamine

AS Pärnu Sadam (registrikood 11385865, aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Kaubasadama tee 2, 80030, edaspidi *loa taotleja*) esitas 09.08.2016 Keskkonnaametile vee erikasutusloa (alates 01.10.2019 vee erikasutuse keskkonnaluba) taotluse Pärnu maakonnas Pärnu linnas asuva Pärnu sadama akvatooriumi hooldussüvendustöödeks mahus kuni 87 000 m³ ning süvendatud pinnase kaadamiseks merre mahus 87 000 m³. Vee erikasutuse keskkonnaluba (edaspidi *keskkonnaluba*) taotletakse 10 aastaks. Taotlus on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis[1] 09.08.2016 nr 14-6/16/585-5 all.

Keskkonnaamet võttis 16.08.2016[2] taotluse menetlusse, algatas 17.08.2016 keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) keskkonnaloa taotluse raames (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 17.08.2016 nr 14-6/16/585-6 all) ning teavitas sellest 22.08.2016[3] ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet tunnistas 17.12.2024 KMH aruande (Osaühing Corson, 2024, „Pärnu sadama hooldussüvenduste keskkonnamõju hindamise aruanne“, töö nr 1615, edaspidi *Pärnu sadama KMH*) nõuetele vastavaks ning teavitas sellest 18.12.2024[4] ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 17.12.2024 nr 6-3/24/12881-7 all. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lg 11 kohaselt jätkub keskkonnaloa menetlus Ametlikes Teadaannetes teate avaldamise järel. Pärnu sadama KMH aruanne on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS infosüsteem*) keskkonnamõju hindamiste registris nr KMH01316 all.

Tulenevalt keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 1 lg-st 1 ja § 2 lg-st 4 toimub alates 01.01.2020 kõigi keskkonnalubade menetlus ainult KOTKAS infosüsteemis. Arvestades eelnevat ning asjaolu, et Pärnu sadama KMH aruandes pakuti välja uus kaadamisala, tuli loa taotlejal esitada Keskkonnaametile täiendatud keskkonnaloa taotlus KOTKAS infosüsteemis. Taotluses puuduste kõrvaldamise aega ei arvestata keskkonnaloa

andmise tähtaja hulka (keskkonnaseadustiku üldosa seadus, edaspidi *KeÜS*, § 49 lg 1¹). Loa taotleja esitas 06.01.2025 Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1027178 (registreeritud KOTKAS infosüsteemis 06.01.2025 dokumendina nr DM-130678-1, menetluse nr M-130678 all) ja 06.01.2025 täiendatud taotluse nr T-KL/1027178-2 (registreeritud KOTKAS infosüsteemis 06.01.2025 dokumendina nr DM-130678-2).

Lähtuvalt veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 279 lg-st 8 menetletakse enne 01.10.2019 VeeS jõustumist menetlusse võetud vee erikasutusloa taotlusi taotluse menetlusse võtmise ajal kehtinud menetlusõigusnormide alusel. Eelnevast tulenevalt menetleb Keskkonnaamet 16.08.2016 menetlusse võetud taotlust, rakendades haldusmenetluse seadust (edaspidi *HMS*) ja kuni 30.09.2019 kehtinud VeeS-ga kehtestatud menetluskorda. Keskkonnaloaga kehtestatud nõuete määramisel lähtutakse 01.10.2019 kehtima hakanud VeeS-st ja selle alamaktidest.

Keskkonnaamet kui keskkonnaloa andja on kohustatud lähtuvalt HMS §-st 6 välja selgitama menetlevas asjas olulise tähendusega asjaolud, mistõttu hindas Keskkonnaamet esitatud taotluse nr T-KL/1027178-2 vastavust nõuetele ning Pärnu sadama KMH tulemustele. Keskkonnaamet juhtis 10.01.2025 dokumendiga nr DM-130678-3 loa taotleja tähelepanu taotluses esinevatele puudustele ning palus taotlust täiendada. Loa taotleja esitas 10.01.2025 parandustaotluse nr T-KL/1027178-3 (registreeritud KOTKAS infosüsteemis 10.01.2025 dokumendina nr DM-130678-4). Keskkonnaamet pidas parandustaotlust nõuetele ja Pärnu sadama KMH tulemustele vastavaks. Seega on nõuetekohane taotlus nr T-KL/1027178-3 registreeritud KOTKAS infosüsteemis 10.01.2025 dokumendina nr DM-130678-4.

Keskkonnaamet edastas nõuetekohase taotluse 10.01.2025 dokumendiga nr DM-130678-5 Pärnu Linnavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Pärnu Linnavalitsus ei esitanud Keskkonnaametile omapoolset arvamust.

Kuni 30.09.2019 kehtinud VeeS § 34⁵ lg 3 kohaselt kooskõlastab loa andja enne loa andmist vee erikasutusloas määratava kaadamiskoha Veeteede Ametiga (alates 01.01.2021 Transpordiametiga). Eelnevast tulenevalt edastas Keskkonnaamet 13.01.2025 dokumendiga nr DM-130678-6 nõuetekohase taotluse Transpordiametile taotluses märgitud kaadamisala kooskõlastamiseks. Transpordiamet kooskõlastas kaadamisala 16.01.2025 kirjaga nr 7.2-4/25/691-2 (registreeritud KOTKAS infosüsteemis 17.01.2025 dokumendina nr DM-130678-7).

Loa taotleja täpsustas süvendatava ala piire (taotlusel lahter „Käitise territoorium“), mistõttu esitas 22.01.2025 parandustaotluse nr T-KL/1027178-4 (edaspidi *taotlus*, registreeritud KOTKAS infosüsteemis 22.01.2025 dokumendina nr DM-130678-8).

Keskkonnaamet rakendab taotluse menetlemisel uurimispõhimõtet (HMS § 6), millest tulenevalt tuvastas Keskkonnaamet täiendava info vajalikkuse. Keskkonnaamet palus 04.02.2025 dokumendiga nr DM-130678-9 esitada puuduoleva teabe. Loa taotleja esitas 03.03.2025 vajaliku teabe (registreeritud KOTKAS infosüsteemis 04.03.2025 dokumendina nr DM-130678-10).

2.2. Keskkonnaloa otsuse eelnõu avalikustamine

Keskkonnaamet teavitas XX keskkonnaloa nr KL-523607 andmise otsuse eelnõu ning keskkonnaloa nr KL-523607 eelnõu (edaspidi *eelnõud*) valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg-d 1 ja 2, § 49 lg 1).

Keskkonnaamet kaasas menetlusse HMS § 49 lg 1 kohaselt huvitatud isikud ja isikud, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav keskkonnaluba puudutada. Eelnimetatud isikuteks olid kavandatava tegevuse asukoha kinnisasjaga piirnevate kinnisasjade omanikud ning Pärnu sadama KMH protsessi kaasatud asjaomased asutused.

Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid esitati/ei esitatud.

[1] Keskkonnaameti avalik dokumendiregister on kättesaadav <https://adr.envir.ee/>

[2] Vee erikasutusloa menetluse algatamise teadaande number 991555

[3] Teadaande number 993902

[4] Teadaande number 2398982

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p 1 ja p 2).

Tulenevalt KeHJS § 6 lg 1 p-dest 17 ja 17¹ on olulise keskkonnamõjuga tegevus mere süvendamine alates pinnase mahust 10 000 m³, muu veekogu süvendamine alates pinnase mahust 500 m³ ning merepõhja tahkete ainete uputamine alates ainete mahust 10 000 m³. Keskkonnaametile 09.08.2016 esitatud taotluse kohaselt kavandati Pärnu sadama laevatee, mis asub Pärnu jões (VEE1123500) ning Pärnu lahes (VEE3445000), süvendamist mahus 87 000 m³ 10 aasta jooksul (iga-aastane maht maksimaalselt 8700 m³) ning süvendatud pinnase kaadamist merre mahus 87 000 m³ 10 aasta jooksul. Seega on loa taotleja planeeritav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes. Keskkonnaamet algatas 17.08.2016 kavandatava tegevuse KMH, mille eesmärgiks oli kavandatava tegevuse mõju hindamine ning süvendatud pinnase kaadamiseks sobivaima kaadamisala asukoha välja selgitamine.

KeHJS § 9 lg 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. Vastavalt VeeS § 191 lg-le 1 annab keskkonnaloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses. Keskkonnaamet tunnistas 17.12.2024 Pärnu sadama KMH aruande[1] nõuetele vastavaks.

Pärnu sadama KMH aruande kohaselt ei olnud KMH programmis välja pakutud Pärnu lahe

siselahe kaadamisala sobilik, mistõttu valiti koostöös Keskkonnaameti, linnustiku, mereelustiku ja kalastiku ekspertidega ning mittetulundusühinguga Liivi Lahe Kalanduskogu (registrikood 80271115) välja uus kaadamisala Liivi lahes (VEE3400000), keskpunkti koordinaatidega X: 6445650 ja Y 517812, mille nimeks sai Liivi-Pärnu kaadamisala (keskkonnaregistri kood KAS0000026).

Pärnu sadama KMH aruandes järel dati, et:

- Hooldussüvendamise käigus tehtavad tööd, süvenduspinnase transportimine kaadamisalale ja süvenduspinnase kaadamine ei avalda ebasoodsat mõju ühelegi tööde lähipiirkonda jäävale siseriiklikule kaitstavale alale ega Natura 2000 loodus- ja linnualale. Kavandatavad leevendavad meetmed tagavad Natura 2000 alade terviklikkuse ja kaitse-eesmärkide täitmise.
- Teostades hooldussüvendust ajavahemikel 01.07-05.08 ja 01.12-28.02, ei kaasne tegevusega olulist negatiivset mõju kalade kuderände ja kalavastsete ning maimude liikumisele. Samuti ei teostata töid lindude pesitsus- ja kevad- ning sügisrände- ja sulgimisperioodil.
- Matemaatiline modelleerimine näitas, et hooldussüvendamine ei suurenda oluliselt heljumi kogust vees.
- Kaadamisega tekkiv mõju piirdub Liivi-Pärnu kaadamisalaga ja võimalik mõju kaadamisalast väljapoole jäävale merekeskkonnale on minimaalne.
- Hooldussüvendamine ja süvendatud materjali kaadamine Liivi-Pärnu kaadamisalale ei mõjuta oluliselt Pärnu_3 (1123500_3) vooluveekogumi, Pärnu lahe rannikuveekogumi (EE_13) ja Liivi lahe kirdeosa rannikuveekogumi (EE_18) ökoloogilist ega keemilist seisundit.
- Süvendatud pinnase kaadamisega Liivi-Pärnu kaadamisalale ei kaasne olulist mõju põhjaloomastikule ega -taimestikule.
- Keskkonnamõju hindamise objektiks olevate süvendus- ja kaadamistööde tekitatav müratase on madal ning müra mõju keskkonnale ei ole oluline.
- Laevatee hooldussüvendamine ei too kaasa kanali lähiümbruse merepõhja ehituses ega Pärnu lahe randade arengus ning Pärnu lahes olulisi looduskeskkonda ega inimtegevust häirivaid muutusi.
- Laevatee hooldamine tagab, et on võimalik teostada nii regionaalset kui ka piirkonna majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning jälgida pikaajalisi strateegilisi eesmärke (turism, puhkemajandus, kaubandus).

3.2. Kaalutlused keskkonnavalua andmisel

3.2.1. Kavandatav tegevus

VeeS § 2 lg 2 ja KeÜS § 41 lg 1 p 1 koostoimes on vee erikasutuse aluseks keskkonnavalua. Loataotlejal on keskkonnavalua vajalik meres ja Pärnu jões süvendamiseks mahuga alates 100 m³-st (VeeS § 187 p 8) ja merre kaadamiseks mahuga alates 100 m³-st (VeeS § 187 p 11). Kaadamine on VeeS tähenduses igasugune tahtlik jäätmete või muude ainete laevalt merre heitmine või merepõhja matmine (VeeS § 177 lg 2 p 1). Läänemerre võib kaadata üksnes süvenduspinnast

tingimusel, et see ei ohusta laevaliiklust (VeeS § 177 lg 4).

Loa taotleja taotleb keskkonnaluba Pärnu maakonnas Pärnu linnas asuva Pärnu sadama akvatooriumi erinevates laevatatavates piirkondades (jõekanal, akvatooriumile jääv laevatee osa Pärnu lahel, Talvesadama veeala, Pärnu Jahtklubi jahisadama veeala) hooldussüvendustöödeks mahus kuni 87 000 m³ ning süvendatud pinnase kaadamiseks merre mahus 87 000 m³. Keskkonnaluba taotletakse 10 aastaks. Eeldatavalt võib süvendamise ja kaadamise maht ulatuda maksimaalselt 8700 m³-ni aastas.

3.2.1.1. Pärnu sadama akvatooriumi hooldussüvendamine

Pärnu sadama akvatoorium koos Pärnu Jahtklubi jahisadama veealaga asub Pärnu jõe suudmes, Pärnu jõgi L1 (kinnistu number 2811205, katastritunnus 62520:001:0004, edaspidi *Pärnu jõgi L1*) katastriüksusel. Pärnu sadama (sadamakood EEPRN) veeala üldpindala on 2 256 800 m² ja maa-ala üldpindala on 300 000 m². Merelt laevade sissepääs Pärnu jõkke on kaitstud kahe 2150 m pikkuse kivimuuliga, mis on praegusel kujul rajatud aastatel 1863-1864. Muulide vahekaugus on 250 m. Muuli otste vaheline mõtteline joon jagab akvatooriumi sise- ja välisakvatooriumiks. Sadama siseakvatooriumil on 2 laevade manööverdusala. Pärnu sadama navigatsiooniperiood kestab 1. jaanuarist 31. detsembrini[2].

Pärnu sadama tagamaaks on Pärnu, Viljandi, Tartu, Põlva, Võru ja Valga maakonnad ning Lääne- ja Järvamaa. Piirkonnas asub oluline osa ekspordi-ressurssidest (kuni 45% metsaressurssist ja kuni 65% turbaressurssist) ja töötlevast tööstusest. Sadamat külastab aastas üle 500 kaubalaeva ning käideldava kauba kogus on ligikaudu 2 miljonit tonni aastas. Enamuse kaubakäibest moodustab eksportkaup.[3]

Loa taotleja teostas perioodil 21.06.2012-21.06.2017 kehtinud vee erikasutusloa nr L.VV/321777 alusel Pärnu sadama rekonstrueerimistöid ning laevatee süvendamist mahus kuni 780 420 m³. Sadamaeeskirja ja sadamaregistri[4] kohaselt on süvendatud laevatee (kanali) üldpikkus 6200 m, kanali deklareeritud sügavus on 7,20 m (BK77) või 7,0 m (EH2000) ja vähim laius 45 m. Pärnu sadama laevatee rekonstrueerimine lõpetati 2016. aastal. Vastavalt projektile peab sadama-alal olema tagatud sügavus 7,2 m. Sadamasse suurima vastuvõetava laeva pikkus on 140 m ja laius 25 m.[5] Laeva maksimaalne süvis sadama akvatooriumis sõltub momendi veetasemest ja määratakse sadamakapteni poolt.

Pärnu Jahtklubi jahisadam (sadamakood EEPRV) on väikesadam, millel on ühisakvatoorium Pärnu sadamaga. Jahisadamasse siseneva veesõiduki lubatud suurim pikkus on 24 m, suurim laius 5 m ning suurim süvis on 3,5 m.[6]

Talvesadam (sadamakood EETLV) on samuti väikesadam, kuhu siseneva veesõiduki lubatud suurim pikkus on 24 m, suurim laius 6 m ning suurim süvis on 2 m. Talvesadama sissesõidutee väikseim laius on 10 m ning väikseim sügavus 1,8 m (EH2000).[7] Talvesadama veeala asub Vallikraavi (kinnistu nr 2909605, katastritunnus 62520:001:0019, edaspidi *Vallikraavi*) katastriüksusel.

Pärnu jõgi L1 katastriüksuse sihtotstarve on 100% veekogude maa ning katastriüksuse omanik on Pärnu linn[8]. Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema maaomaniku nõusolek (VeeS § 186 lg 2). E-kinnistusraamatu kande alusel on loa taotleja kasuks seatud kasutusvaldus. Kasutusvaldus koormab kinnisasja selliselt, et isik, kelle kasuks kasutusvaldus on seatud, on õigustatud kasutama kinnisasja ja omandama selle vilju (asjaõigusseadus § 201 lg 1).

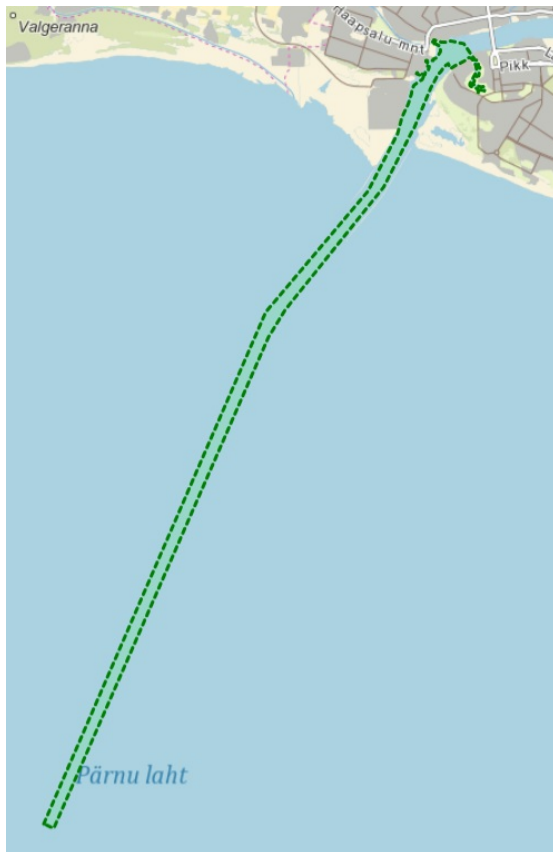
Vallikraavi katastriüksuse sihtotstarve on 100% veekogude maa ning katastriüksuse omanik on e-kinnistusraamatu andmetel Pärnu linn[9]. Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema maaomaniku nõusolek (VeeS § 186 lg 2). Pärnu linna ja loa taotleja vahel 12.06.2014 sõlmitud kasutusvalduse seadmise lepingu[10] kohaselt on loa taotleja kohustatud hooldama ja tagama Vallikraavi katastriüksusega külgnevale veealale jäävate kaide vahelisel alal sügavused vähemalt kolm meetrit ning tagama looduslike nõlvade tavapärase ja mõistliku säilimise, sealjuures korraldama süvendustööde vajalikkuse kindlaksmääramiseks sügavuste kontrollmõõtmised vastavalt vajadusele, aga mitte harvemini kui üks kord kolme aasta jooksul; kontrollmõõtmiste mõõtmistulemustest lähtuvalt lepivad loa taotleja ja kaide omanik kokku süvendamise ajagraafiku; korraldama vajalikud süvendustööd.

Osa Pärnu sadama akvatooriumi laevateest asub Pärnu lahes (muulide vaheline akvatooriumi siseosa ning välisakvatoorium). Eesti mereala sisemeri on avalik veekogu ja kuulub riigile (VeeS § 23). Maaomaniku nõusolek ei ole nõutav sellise maatüki kasutamise korral, mis asub riigi omandisse kuuluva veekogu all (VeeS § 186 lg 2).

Pärnu lahest kandub laevateele tormidega, lainetusega ja hoovustega setet. Samuti kannab Pärnu jõgi allavoolu setet, mis settib sadama akvatooriumi sügavamates kohtades. Kui sügavus laevatee mistahes punktis väheneb ja seda ei korrigeerita, peab sadam deklareerima uue (madalama) garanteeritud sügavuse laevateel, mis tähendab, et sadamasse saavad siseneda väiksema süvisega laevad või laevasid ei saa 100% täis laadida. See vähendab sadama konkurentsivõimet. Seega kavandatakse Pärnu sadama akvatooriumi erinevates laevatatavates piirkondades hooldussüvendust settinud jõe- ja meresetete (muda, savi, peenliiv) eemaldamiseks. Hooldussüvendamist tuleb teostada kui iga-aastase hüdrograafilise mõõdistuse tulemusel selgub, et sadama või laevatee mingis osas on veesügavus setete kuhjumise tulemusel muutunud väiksemaks kui deklareeritud sügavus. Ehitise omanikul on kohustus tagada ehitise korrashoid ja kasutamise ohutus (ehitusseadustik § 19 lg 1 p 4), mille alla kuuluvad ka kavandatavad hooldussüvendustööd.

Laevateelt hooldussüvendusega eemaldatavate setete (muda, savi, peenliiv) maht sõltub aasta jooksul esinenud tuultest, hoovustest ja mereveetasemetest ning nendest tingitud laevateele kandunud setete kogusest. Sadama akvatooriumi kantud jõesetete maht oleneb nii meteoroloogilistest kui ka hüdroloogilistest tingimustest Pärnu jõel ja selle valgatal ning erakorralistest kõrgetest merevee taseme tõusudest Pärnu lahes. Hooldussüvendusega kavandatakse eemaldada setteid ainult varem süvendatud laevatee alalt (st rekonstrueeritud alalt), sh ka Pärnu Jahtklubi jahisadama veealalt (süvendati 2015. aastal 4 meetrini). Teistelt aladelt setteid ei eemaldata ega tehta täiendavaid süvendustöid mujal sadama akvatooriumis ega

laevateel. Seetõttu on tegemist hooldussüvendustega.

Joonis 1. Pärnu sadama laevatee, kus hooldussüvendust kavandatakse (tähistatud rohelisega)[11].

Joonis 2. Pärnu jõe laevatatavad piirkonnad (jõekanal, Talvesadama veeala, Pärnu Jahtklubi jahisadama veeala), kus hooldussüvendamist kavandatakse[12].

Loa taotleja on võimalikuks hooldussüvenduste kogumahuks hinnanud maksimaalselt 87 000 m³ 10 aasta jooksul. Hooldussüvendamise maht on eeldatavalt aastas maksimaalselt 8700 m³. Pärnu sadama senise kogemuse põhjal (põhineb iga-aastastel sadama akvatooriumi ja laevatee

ülevaatuste korras tehtud mõõdistustel ning ka täiendavatel mõõdistusel) võib aastas reaalselt olla vajadus minimaalselt 1000 m³ ja maksimaalselt 1200 m³ setete eemaldamiseks, kui sete on settinud laevatee või akvatooriumi osas nii, et ohustab laevade liiklust. Samuti on võimalik, et mõnel aastal ei ole vajadust setteid eemaldada.

Pärnu sadama akvatooriumis toimub hooldussüvendamine kopsüvendajaga (ingl. k *bucket dredger*). Senise kogemuse põhjal satub kopsüvendajaga süvendamisel heljumisse u 7-8% materjalist. Süvenduspinnase vedu toimub pargastega „Mudatibu“ (lastiruumi maht 350 m³) või „Julli“ (lastiruumi mahuga 150 m³). Süvendamise orienteeruvaks kestvuseks (kui täidetakse „Mudatibu“) on 5 tundi. Pargase „Julli“ täitmine toimub kiiremini.

3.2.1.2. Kaadamine Liivi-Pärnu kaadamisalale

Pärnu sadama KMH eesmärgiks oli mh leida uus kaadamiskoht võrreldes Pärnu sadama laevatee rekonstrueerimisel kasutatud kaadamisalaga. AS Pärnu Sadam vee erikasutusloa nr L.VV/321777 kohaselt paigutati süvendamisel eemaldatud materjal Pärnu lahe kaadamisalale (kaadamisala kood EE-014, keskkonnaregistri kood KAS0000014, vee erikasutusluba kehtis perioodil 21.06.2012-21.06.2017). Vastavalt eelmise süvenduse käigus saadud informatsioonile, ei sobi seni kasutusel olnud Pärnu lahe kaadamisala suuremahuliseks süvendatud materjali kaadamiseks. Pärnu laht on madala veega ja samaaegne süvendamine ja kaadamine mõjutavad negatiivselt taimestikku ja kalade kudemisvõimalusi. Seetõttu otsustati Pärnu sadama KMH protsessi käigus, et kaadamisala viiakse Pärnu lahest välja. Pärnu lahe kaadamisalal on Eesti Looduse Infosüsteemi EELIS andmetel kaadamine lõpetatud alates 2018. aastast.

Pärnu sadama KMH läbiviimise tulemusena peeti sobilikuks uueks kaadamisalaks ala Liivi lahes, mille keskpunkti koordinaadid on X: 6445650 ja Y: 517812. Tegemist on üle 10 m sügavusega merealaga, kus puudub põhjataimestik, kuna sellistes sügavustes ei piisa põhjataimestiku arenguks valgust, lisaks ei ole piisavalt ka sobilikku põhjasubstraati. Põhjaloomastik on uuel alal tõenäoliselt liigivaene ja vähearvukas ning madala biomassiga. Lisaks puuduvad uuel kavandataval kaadamisalal kalade koelmud. Kalavastsete ja noorkalade peamised turgutusalad asuvad valdavalt Pärnu lahe siselahe ja kavandatavale kaadamisalale kanduvate kalavastsete arvukused ei ole suured. Seega on uus kaadamisala mereelustiku seisukohalt sobiv kaadamisalaks.[\[13\]](#)

Eelnevast tulenevalt taotleb loa taotleja süvendatava pinnase kaadamist Liivi lahte (VEE3400000, täpsem mereosa on Pärnu lahe avaosa (VEE3448000), asub Liivi lahe kirdeosa rannikuveekogumis (EE_18)) kavandatavale uuele kaadamisalale. Uue kaadamisala nimeks sai Liivi-Pärnu kaadamisala (keskkonnaregistri kood KAS0000026), keskpunkti koordinaatidega X: 6445650 ja Y: 517812. Liivi-Pärnu kaadamisala raadius on 1 km ja keskmine sügavus on 11,0 m. Täpsemad Liivi-Pärnu kaadamisala andmed on:

- kaadamisala pindala on 3,14 km²;
- mere sügavus kaadamisalal on 10-12 m;
- kaadamisala lähim kaugus Pärnu lahe laevateest on 0,1 km;
- kaadamisala asub Natura 2000 Pärnu lahe linnualal (EE0040346) ja Pärnu lahe hoiualal

(KLO2000286);

- kaadamisala kaugus põhja suunda jääva Liu–Suurna joone ja laevatee ristumiskohast on u 11,0 km;
- kaadamisala kaugus itta jäävast Pikla ninast on u 9,0 km;
- kaadamisala kaugus itta jäävast Natura 2000 Luitemaa linnu- (EE0040351) ja loodusalast (EE0040351) on 8,0 km;
- kaadamisala kaugus läänes asuvast Sorgu looduskaitsealast (KLO1000627) ja III kategooria kaitsealuse liigi, hallhülge (*Halichoerus grypus*), leiukohast on 5,5 km.

Hooldussüvenduste käigus kavandatakse Liivi-Pärnu kaadamisalale kaadata kuni 87 000 m³ setet 10 aasta jooksul. Hooldussüvendusega eemaldatavate setete (muda, savi, peenliiv) mahud võivad aastas olla maksimaalselt 8700 m³, mis tähendab, et Liivi-Pärnu kaadamisalale paigutatakse materjali kogus, mille paksus on kuni 1 mm. Kaadamisala orienteeruvaks mahuks on Pärnu sadama KMH aruandes arvestatud 3,14 miljonit m³, mis tähendab, et kaadamisalale kuhjatakse 1 m paksune kiht setet. Käesoleva menetluse raames kavandatakse kaadamisalale kaadata kuni 87 000 m³.

Keskkonnaamet kooskõlastab enne loa andmist keskkonnaloas määratava kaadamiskoha Transpordiametiga (VeeS § 191 lg 2). Transpordiamet kooskõlastas kaadamisala, mille keskpunkti koordinaadid on X: 6445650 ja Y: 517812 (vt ptk 2.1.)

Hooldussüvendamise käigus kasutatavate pargaste tühjendamise (sette kaadamise) ajad on järgmised: pinnasepargase „Mudatibu“ tühjendamine kestab ligikaudu 30-45 min ja pargase „Julli“ tühjendamine ligikaudu 10-20 min.

Liivi-Pärnu kaadamisala asub Liivi lahes, mis kuulub Läänemere Eesti merealasse. Eesti mereala sisemeri on avalik veekogu ja kuulub riigile (VeeS § 23). Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema ka maaomaniku nõusolek. Maaomaniku nõusolek ei ole nõutav sellise maatüki kasutamise korral, mis asub riigi omandisse kuuluva veekogu all (VeeS § 186 lg 2).

Liivi-Pärnu kaadamisalale ei ole lubatud kaadata reostunud süvenduspinnast. Süvendamisel eemaldatud sette kaadamisel merre, mis on elukeskkonnaks paljudele organismidele, tuleb sette reostatuse hindamisel aluseks võtta keskkonnaministri 28.06.2019 määruse nr 26 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“ (edaspidi *määrus nr 26*) piirarvud elumaal. Piirarv näitab ohtliku aine sellist sisaldust pinnases, millest suurema väärtuse korral loetakse pinnas saastunuks (määrus nr 26 § 3 lg 1). Kui settes on ohtlike ainete osas piirarv ületatud, tuleb eemaldatavat setendit käsitleda jäätmena. Saastunud süvenduspinnase puhul on tegemist ohtlike jäätmetega ning seda tohib käidelda vaid vastavat luba omav jäätmekäitleja. Seega tuleb reostunud setend üle anda isikule, kes omab jäätmeluba ohtlike jäätmete käitlemiseks.

21.06.2012-21.06.2017 kehtinud vee erikasutusloa nr L.VV/321777 andmise menetluse raames koostati KMH aruanne („Pärnu sadama laevatee süvendamise keskkonnamõju hindamise aruanne“, töö nr 1102, Corson OÜ, 2012), mille käigus võeti 03.06.2011 Pärnu sadama laevateelt süvendatava pinnase reostuse hindamiseks neli pinnaseproovi, milles määrati

raskmetallide ja naftaproduktide sisaldus (analüüsi lõpp 10.06.2011)[14]. Kõigis võetud pinnaseproovide analüüsides oli raskmetallide (Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb ja Zn) ning naftaproduktide sisaldus alla proovide teostamise ajal kehtinud sihtarvu väärtuste ja seega oli pinnas heas seisundis ehk reostumata ja inimesele ja keskkonnale ohutu.

Keskkonnaamet hindas 10.06.2011 teostatud Pärnu sadama laevatee pinnase proovide analüüsitulemuste vastavust määruse nr 26 nõuetele. Analüüsitulemuste kohaselt jäävad Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn ja naftasaaduste sisaldused alla määru nr 26 neile ainetele kehtestatud sihtarvude. Sihtarv näitab ohtliku aine sellist sisaldust pinnases, millega võrdse või väiksema väärtuse korral loetakse pinnase seisund heaks (määrus nr 26 § 4).

Pärnu sadama veealal süvendatakse setteid, mis on akvatooriumisse kandunud Pärnu jõega. 2006. aastal teostati uuring „Tehniline abi vooluveekogude ökoloogilise kvaliteedi parandamiseks. Pärnu jõgi Sindi pais ehitusgeoloogilise uuringu aruanne“ (AS Maves, leping nr 1068-4 P/08), mille järgi koosnevad jõesed peamiselt orgaanilist ainet sisaldavast liivast, kruusast ja veeristikust, kohati ka saviliivast. Uuringu käigus võetud mudaproovide analüüsi tulemuste põhjal oli muda raskmetallide sisaldus (Cd, Cu, Zn, Pb, Hg) lähedane looduslikule foonile ja ei ületanud sihtarvu pinnases.

Pärnu sadama KMH aruandes lähtuti eeldusest, et sadama alale Pärnu jõega kanduv materjal on sarnaste omadustega ja setete koostises puuduvad veekeskkonnale ohtlikud ained. Seega on eeldatavalt Pärnu sadama akvatooriumist eemaldatavad setted heas seisundis ehk reostumata.

Teadaolevalt ei ole piirkonnas toimunud avariilisi olukordi ega õnnetusi. Pärnu sadama KMH aruande koostamise käigus ei olnud täpsemad süvendatava pinnase analüüsid vajalikud HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhendi[15] p-s 6.3c nimetatud erandi kohaselt, kuna puuduvad varasemad ja praegused märkimisväärsed saasteallikad ja süvendatud kogused on alla 10 000 tonni aastas. P 6.3c erandi tegemist toetavad ka varasemad Pärnu sadama akvatooriumi setetes ja Pärnu jões ülesvoolu olevates setetes tehtud uuringud, mis näitasid setete head seisundit.

Uuringu „Tehniline abi vooluveekogude ökoloogilise kvaliteedi parandamiseks. Pärnu jõgi Sindi pais ehitusgeoloogilise uuringu aruanne“ kohaselt kannab Pärnu jõgi allavoolu setet, mille elavhõbeda sisaldus on madal – uuringu tulemuste järgi keskmiselt 0,03 mg/kg, mistõttu ei suurenda Pärnu sadama KMH aruande järgi sette kaadamine kaadamisalale oluliselt elavhõbeda kontsentratsiooni Liivi lahe kirdeosa rannikuveekogumis (EE_18). Suur osa kaadatavast settest ei lähe heljumisse ja see maetakse erinevate pinnasekihtide alla. Sette viimine Liivi-Pärnu kaadamisalale vähendab vähesel määral Pärnu lahe rannikuveekogumi (EE_13) elavhõbeda koormust.

3.2.2. Keskkonnaloale nõuete seadmine

Kuigi keskkonnaloa andmine ning selles nõuete ja tingimuste seadmine on Keskkonnaameti kaalutusotsus, peab Keskkonnaamet kaalutusotsuse tegemisel lähtuma HMS § 4 lg-s 2 sätestatust, mille kohaselt kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituse piiride,

kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.

Keskkonnaamet seab keskkonnaloale nõuded ja tingimused lähtuvalt Pärnu sadama KMH aruandest (KeHJS § 24 lg 1) ja oma kaalutusotsusest (VeeS § 193 lg 1 p 6, 8, 9 ja 12 ja KeÜS § 53 lg 1 p 6).

1) Süvendustöid ei tohi teha ajavahemikul 01.03-24.06 ja 06.08-30.11. Süvendamiseks on kõige sobivamaks perioodiks ajavahemik 01.07-05.08. Kaadamistöid ei tohi teha ajavahemikul 01.04-24.06 ja 15.09-30.11.

Keeluperioodil on tegemist lindude pesitsus- ja kevad- ning sügisrände- ja sulgimisperioodiga. Lindude arvukus piirkonnas võib loendustulemuste alusel erineda kuni kümme korda, seega on eriti tundlike liikide häirimismõju vähendamiseks vajalik tegevuse ajastamine perioodile, kui sensitiivsed liigid alal ei peatu või teevad seda väga vähearvukalt.

Samuti on keeluajal tegemist kalade peamise kudemisajaga ja kalavastsete ning vastseperioodi läbinud noorjarkude merre laskumise perioodiga. Hilissuvel, alates augusti teisest poolest, algab osade kalaliikide kudekarja isendite suundumine merest Pärnu jõkke. Aktiivne liikumine jõe ja mere vahel kestab enamasti detsembri alguseni. Samuti välditakse keeluperioodil kalalarvide hukkumist ja vähendatakse merepõhjataimestiku kahjustamist ja mõju hüljestele.

Nimetatud ajaline meede vähendab oluliselt negatiivset mõju kalastikule, kalapüügile, merepõhjaelustikule, linnustikule ja mereimetajatele. Meede on oluline ka Pärnu jõe veekeskkonnale, merekeskkonnale, supelrandadele ja kaitsealadele avalduda võivate negatiivsete mõjude vähendamiseks.

2) Süvendus- ja kaadamistöid ei tohi teostada kui tuule kiirus on üle 15 m/s.

Meede vähendab võimaliku heljumipilve kaugemale kandumise ohtu ning võimalike laevaavariide ohtu.

3) Muulide vahelisi süvendustöid tuleb teha sellise veetaseme juures, kus muulid on veest väljas. Muulide vahelt väljas selline piirang puudub.

4) Kui teostatakse hooldussüvendust laevateel muuli otste juures lääne- ja edelatuulega, tuleb visuaalselt seirata heljumipilve teket ja liikumist. Kui heljumipilv läheneb Pärnu rannaniidu looduskaitsealale (KLO1000584), tuleb tööd peatada ja oodata tuule suuna muutumist.

5) Muulide vahelisel laevateel ning laevateel muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni süvendades tuleb teha heljumi seiret.

Oluline meede vältimaks võimalikku heljumi levikut Pärnu randadele ja Pärnu rannaniidu looduskaitsealale (KLO1000584). Teostades hooldussüvendust muulide vahelisel laevateel ning

laevateel muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni, tuleb süvendades teha heljumi seiret. Seire tingimused on erinevad, sõltudes tööde ajal valitsevast tuule kiirusest.

Soovituslik on muulide vahel ja muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni süvendada tuule kiirusel kuni 10 m/s. Tuule kiirusel 10 m/s või alla selle tuleb Vana-Pärnu ja Keskranna suplusvee kvaliteedi tagamiseks tööde ajal seirata heljumipilve levikut drooni või õhusõidukiga. Kui tekib oht, et settepilv jõuab randa, tuleb tööd peatada.

Kui süvendustöid tehakse eelnimetatud laevatee lõigul tuulekiirusel 10 m/s kuni 15 m/s, tuleb hinnata kahes seirepunktis vee suhtelist läbipaistvust ning vajadusel töö peatada. Täpsemad seiretingimused on kirjeldatud ptk-s 3.2.3.

6) Kaadata tuleb alati kaadamisala tuulepealsel küljel.

Pärnu sadama KMH käigus kaadamisalal tehtud heljumi leviku modelleerimine näitas, et arvestades hooldussüvenduse mahtusid ja kasutatavat tehnikat, ei ole tõenäoline, et Liivi-Pärnu kaadamisalale kaadatud pinnasest tekkiv heljumipilv leviks 15 m/s tuule korral väljapoole kaadamisala. Meetme rakendamisel jõuab maksimaalne kogus setet veesambast välja settida enne, kui heljumipilv ületab kaadamisala piiri.

7) Süvendamisel ja kaadamisel tuleb kasutada parimat võimalikku tehnikat (PVT) heljumi võimaliku laialikandumise vähendamiseks.

Hooldussüvendamiseks on kavas kasutada sadamale kuuluvat kops süvendajat ja sadamale kuuluvaid pargaseid „Mudatibu“, lastiruumi mahuga 350 m³, ja „Julli“, lastiruumi mahuga 150 m³. Suuremate aluste kasutamine ei ole majanduslikult otstarbekas.

Sadama eeskirja kohaselt on sadamakapteni teenistusel pidev raadioside võimalus kõigi sadama piirkonnas asuvate laevadega, seega ka süvenduslaeva kapteni ja süvendatavat materjali vedavate pargaste juhtidega. Kops süvendajat ja süvendavat materjali vedavate pargaste juhtidele on võimalik anda informatsiooni veeliikluskorralduse muutumistest ja seega on võimalik neil koheselt ja kiiresti reageerida.

8) Süvendustööde teostamiseks kasutatav kops süvendaja ja setteid vedavad alused peavad olema tehniliselt korras ja vastama kehtivatele tehnilistele eeskirjadele, sh ka tööohutuse nõuetele.

9) Tööde teostamisel meres ja Pärnu jõe suudmes tuleb arvestada veetasemega, tuule kiirusega, lainetusega, temperatuuriga, sademetega, jääoludega jms.

Oluline meede võimalike avariide tekkimise ja reostusohu vähendamiseks.

10) Võimalike avariide tagajärgede minimeerimiseks ja likvideerimiseks peab Pärnu sadamal olema hinnatud avariide tekke ja mõju risk riskihinnanguna, tegevuskava

avariide korral tegutsemiseks ja soetatud vajalik õlitõrje tehnika (poomid, adsorbendid jne).

11) Süvendamisel või kaadamisel tekkinud avarii korral tuleb sellest viivitamatult teavitada Pärnu sadama poolset järelevalve tegijat (sadamakaptenit või sadamakapteni poolt selleks määratud isikut), Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

12) Süvendus- ja kaadamistööde läbiviimise ajaks tuleb tööde piirkonnas tagada ohutu laevaliiklus.

Antud nõue kehtib nii laevateel toimuva laevade tavaliikluse kui ka süvendatud materjali vedavate pargaste ja muude võimalike abialuste kohta.

Lähtuvalt eelnimetatud Pärnu sadama KMH aruandes välja pakutud keskkonnametmetest seab Keskkonnaamet keskkonnaloale järgnevad nõuded:

Nõuded kaadamisel (keskkonnaloa tabel V11)

- Süvenduspinnast ei tohi kaadata Liivi-Pärnu kaadamisalale ajavahemikus 01.04-24.06 ja 15.09-30.11.
- Kaadata ei ole lubatud reostunud süvenduspinnast.
- Kaadamine on keelatud tugeva tuule ja lainetusega (tuule kiirus suurem kui 15 m/s), mil settepilve levik on ulatuslikum ja kasvab risk mereturvalisusele.
- Liivi-Pärnu kaadamisala tuleb jagada ruutudeks ja pidada arvestust kaadatava pinnase mahu üle.
- Heljumi võimaliku kaadamisalalt välja kandumise vähendamiseks tuleb sõltuvalt tuule suunast ja tugevusest teostada kaadamist alati kaadamisala tuulepealsel küljel.
- Süvendatud materjali Liivi-Pärnu kaadamisalale transportimiseks kasutada olemasolevat laevateed häirimismõju vähendamiseks kuni kaadamisalaga kohakuti jõudmiseni. Edasi liikuda kaadamisalale risti laevateega.
- Pargased peavad olema pidevalt jälgitavad laevade automatiseeritud identifitseerimise süsteemi (AIS) abil.

Tööde teostamise tingimused ja nõuded (keskkonnaloa tabel V16)

- Süvendus- ja kaadamistööd ei tohi teostada, kui tuule kiirus on üle 15 m/s.
- Hooldussüvendamist ei tohi teostada ajavahemikus 01.03-24.06 ja 06.08-30.11.
- Parim aeg hooldussüvendustööde tegemiseks on 07-05.08. Siiski on tööd lubatud ka perioodil 01.12-28.02.

Vee erikasutusega kaasneva võimaliku negatiivse keskkonnamõju vähendamise meetmed (keskkonnaloa tabel V16)

- Muulide vahelisel laevateel ja muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni süvendamisel on soovituslikuks tuule kiiruseks kuni 10 m/s.
- Kui teostatakse hooldussüvendust laevateel muuli otste juures lääne- ja edelatuulega, tuleb visuaalselt seirata heljumipilve teket ja liikumist. Kui heljumipilv läheneb Pärnu rannaniidu

looduskaitsealale (KLO1000584), tuleb tööd peatada ja oodata tuule suuna muutumist.

- Süvendades muulide vahelisel laevateel ning laevateel muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni tuule kiirusel 10 m/s või alla selle, tuleb Vana-Pärnu ja Keskranna suplusvee kvaliteedi tagamiseks tööde ajal seirata heljumipilve levikut drooni või õhusõidukiga. Kui tekib oht, et settepilv jõuab randa, tuleb tööd peatada.
- Süvendades muulide vahelisel laevateel ning laevateel muulide otste juurest kuni 300 m kauguseni tuule kiirusel 10 m/s kuni 15 m/s, tuleb süvendamisel teha seiret. Seire tingimused on täpsemalt kirjeldatud ptk-s 3.2.3 (keskkonnaloa tabel V8).
- Muulide vahelisi süvendustöid tuleb teha sellise veetaseme juures, kus muulid on veest väljas. Muulide vahelt väljas selline piirang puudub.
- Töid teostada lähtudes põhimõttest, mida lühema ajaga töid ellu viiakse, seda lühemalt mõjutab see vee-elustikku.
- Süvendus- ja kaadamistööde läbiviimise ajaks tuleb tööde piirkonnas tagada ohutu laevaliiklus. Antud nõue kehtib nii laevateel toimuva laevade tavalii kluse kui ka süvendatud materjali vedavate pargaste ja muude võimalike abialuste kohta.

Parima võimaliku tehnika kasutamine (keskkonnaloa tabel V16)

- Süvendamisel ja kaadamisel tuleb kasutada parimat võimalikku tehnikat (PVT) heljumi võimaliku laialikandumise vähendamiseks merikeskkonnas.
- Süvendus- ja kaadamistöödel tuleb pidevalt jälgida tehnika korrasolekut ja seeläbi minimeerida riske avariideks ja laevade vahelisteks õnnetusteks ning õlireostuseks.
- Süvendustööde teostamiseks kasutatav kopsüvendaja ja setteid vedavad alused peavad vastama kehtivatele tehnilistele eeskirjadele, sh ka tööohutuse nõuetele.
- Tööde läbiviijad peavad arvestama töökoha (merel ja jõesuudmes) ilmastikutingimusi: veetase, tuule kiirus, lainetus, temperatuur, sademed, jääolud jms.

Toimingud avarii korral (keskkonnaloa tabel V16)

- Võimalike avariide tagajärgede minimeerimiseks ja likvideerimiseks peab Pärnu sadamal olema hinnatud avariide tekke ja mõju risk riskihinnanguna, tegevuskava avariide korral tegutsemiseks ja soetatud vajalik õlitõrje tehnika (poomid, adsorbendid jne).
- Süvendamisel või kaadamisel tekkinud avarii korral tuleb sellest viivitamatult teavitada Pärnu sadama poolset järelevalve tegijat (sadamakaptenit või sadamakapteni poolt selleks määratud isikut), Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

Muud asjakohased meetmed (keskkonnaloa tabel V16)

- Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses.
- Keskkonnaloas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

Keskkonnaamet lähtus keskkonnaloa andmisel ja meetmete seadmisel taotlusest ja Pärnu sadama KMH aruandest. Keskkonnaloaga seatud meetmeid järgides on võimalik teostada vee erikasutustöid ilma keskkonnale olulist mõju avaldamata. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4 õigus

tunnistada keskkonnaluba kehtetuks. Keskkonnaloas määramata juhtudel tuleb lähtuda VeeS ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

3.2.3. Seire nõuete seadmine

Keskkonnaamet seab keskkonnaloale (tabel V8) seire nõuded (VeeS § 193 lg 1 p 5 ja KeÜS § 53 lg 1 p 9) lähtudes Pärnu sadama KMH aruandes välja pakutud seire meetmetest järgmiselt:

Mere seire hooldussüvendusel (keskkonnaloa tabel V8)

Kui süvendustöid tehakse laevateel, mis paikneb muulide vahel ning muulide otste juurest 300 m kauguseni, tuule kiirusel 10 m/s kuni 15 m/s, tuleb hinnata kahes seirepunktis vee suhtelist läbipaistvust ning vajadusel töö peatada. Seirepunktid on:

- Vana-Pärnu ranna seirepunkt, koordinaatidel X: 6470430, Y:526690
- Kesklinna ranna seirepunkt X: 6469257, Y: 529210

Seirepunktides tuleb mõõta vee suhtelist läbipaistvust 40 cm läbimõõduga valget värvi Secchi ketta abil. Tööd tuleb peatada, kui ketas ei ole nähtav 0,4 m sügavuses vees.

Seire tulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS hiljemalt 2 kuud peale seire teostamist.

Mere seire kaadamisalal

Vastavalt Pärnu sadama KMH aruandele ei ole hooldussüvenduse käigus kaadamisalal mere seire teostamine vajalik, kuna süvenduspinnase merre kaadamisel ei levi tekkiv heljumi pilv kaadamisala piiridest väljapoole.

3.3. Keskkonnaloa kehtivus

VeeS § 189 lg 1 p 2 kohaselt on keskkonnaluba tähtjatu, välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne. Sellisel juhul antakse keskkonnaluba tegevuse kestuse ajaks (VeeS § 189 lg 2).

Loa taotleja taotleb keskkonnaluba 10 aastaks. Eelnevast tulenevalt annab Keskkonnaamet keskkonnaloa lähtuvalt taotlusest kehtivusega 10 aastat.

3.4. Aruandluse esitamine

Vee erikasutuse keskkonnaloa omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa andjale aruande VeeS § 187 p 1–6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta, st veekasutuse aruande. Vee erikasutuse keskkonnaloa omaja esitab aruande, kui VeeS § 187 p-s 8 nimetatud tegevus toimub meres. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2 ja lg 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse

aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad taotlejal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Taotleja peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalas kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitse loa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>

[1] Osaühing Corson, 2024, „Pärnu sadama hooldussüvenduste keskkonnamõju hindamise aruanne“, töö nr 1615

[2] <https://www.sadamaregister.ee/sadam/370>

[3] <https://parnusadam.eu/sadama-uldinfo/>

[4] <https://www.sadamaregister.ee/sadam/370>

[5] <https://www.sadamaregister.ee/sadam/370>

[6] <https://www.sadamaregister.ee/sadam/1201>

[7] <https://www.sadamaregister.ee/sadam/709>

[8] E-kinnistusraamatu 12.04.2011 kanne

[9] E-kinnistusraamatu 06.06.2014 kanne

[10] Pärnu notar Irina Luih, notari ametitoimingute raamatu registri number 740 „Omaniku avaldus kinnistu jagamiseks, kasutusvalduse seadmise leping ja täiendavad kokkulepped ning asjaõigusleping ja kinnistamisavaldus“, 12.06.2014, leitav KOTKAS infosüsteemis 04.03.2025 registreeritud dokumendina nr DM-130678-10, menetluse nr M-130678 all

[11] Allikas: Keskkonnaloa taotlus nr T-KL/1027178-4

[12] Allikas: Keskkonnaloa taotlus nr T-KL/1027178-4

[13] Heli Špilev, eksperthinnang „Pärnumaa rannikumerre planeeritava uue kaadamisala (keskpunkti koordinaatidega X=6445650 Y=517812) sobivus vee elustiku seisukohalt“, Tartu Ülikooli Eesti mereinstituut, 2022

[14] Pärnu sadama laevatee süvendamise keskkonnamõju hindamise aruanne, töö nr 1102, Corson OÜ, 2012, lisa 4

[15] HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (13.02.2025)

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Karina Laasik
juhtivspetsialist
veeosakond